

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ТАДЖИКСЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ШІРИНШО ШОХТЕМУР
(РЕСПУБЛІКА ТАДЖИКИСТАН)
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
(СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)
ДЕРЖАВНИЙ ДЕНДРОЛОГІЧНИЙ ПАРК «ОЛЕКСАНДРІЯ» НАНУ**

МАТЕРІАЛИ
міжнародної науково-практичної конференції
«ПРІОРИТЕТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ АГРАРНОЇ ОСВІТИ
У СУЧАСНИХ УМОВАХ: ВІД ВИТОКІВ
ДО СЬОГОДЕННЯ» ДО 395-РІЧЧЯ ІСТОРІЇ ЗАКЛАДУ
ОСВІТИ ТА 178-Ї РІЧНИЦІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
НА ТЕРЕНАХ БІЛОЦЕРКІВЩИНИ

24 вересня 2025 року

Біла Церква
2025

Редакційна колегія:

Олена Шуст, д-р екон. наук, професор, ректор університету, **голова оргкомітету**.

Ольга Варченко, д-р екон. наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності, **заступник голови оргкомітету**.

Тетяна Димань, д-р с.-г. наук, професор, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності.

Володимир Недашківський, перший проректор БНАУ, проректор з організаційної роботи, д-р с.-г. наук, професор.

Анатолій Карпенко, проректор з навчально-виробничої діяльності та комплексного розвитку БНАУ, канд. екон. наук.

Тетяна Мазур, директор ПІНКСВМ, канд. вет. наук.

Юрій Лупенко, директор Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки», д-р екон. наук, професор, академік НААНУ.

Ізабелла Ліпінська, PhD, prof. of the UPP Познанського університету наук про життя, Польща.

Кріштіан Ковач, Doctor, Дебреценський університет.

Інгріда Крауутіене, Doctor of Engineering, Каунаський університет прикладних наук, Литва.

Леся Карпук, декан агробіотехнологічного факультету, д-р с.-г. наук, професор БНАУ.

Сергій Мерзлов, декан біолого-технологічного факультету, д-р с.-г. наук, професор БНАУ.

Тарас Царенко, декан факультету ветеринарної медицини, канд. вет. наук, доцент БНАУ.

Олександр Мельниченко, декан екологічного факультету, д-р с.-г. наук, професор БНАУ.

Ігор Паска, декан економічного факультету, д-р екон. наук, професор БНАУ.

Інна Ковальчук, декан соціально-гуманітарного факультету, канд. юрид. наук, доцент БНАУ.

Людмила Мельник, зав. кафедри філософських та політичних наук БНАУ, канд. політ. наук, доцент.

Олександр Ярмола, канд. філос. наук.

Олена Мостипан, начальник редакційно-видавничого відділу БНАУ, д-р філософії з агрономії, доцент, відповідальний секретар.

Ярослав Буртовий, помічник ректора БНАУ.

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

«Пріоритети модернізації аграрної освіти у сучасних умовах: від витоків до сьогодення»: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 24 вересня 2025 року. – Біла Церква: БНАУ. – 270 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/>

створено ефективну правову базу, яка захищає інтереси як великих агровиробників, так і малих фермерських господарств. Його спадщина є джерелом натхнення для майбутніх поколінь правників.

УДК 63:001.891(09)(477)

ПАНЧЕНКО Т.В., завідувач кафедрою канд. с.-г. наук, доцент
ГОРОДЕЦЬКИЙ О.С., канд. с.-г. наук, доцент
Білоцерківський національний аграрний університет
panchenko.taras@gmail.com

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ КАФЕДРИ РОСЛИННИЦТВА БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАУ

Висвітлено коротку історію наукової діяльності, становлення та розвитку кафедри «Рослинництва та цифрових технологій в агрономії». В тексті представлені ключові події розвитку кафедри та керівництво кафедри, що очолювали її протягом 105 років з дня заснування.

Ключові слова: кафедра рослинництва, Білоцерківська гімназія, технікум хліборобства, колектив кафедри, наукові видання та публікації.

PANCHENKO T., head of the department, PhD in agricultural sciences, associate professor
HORODETSKYI O., PhD in agricultural sciences, associate professor
Bila Tserkva National Agrarian University

HISTORY OF FORMATION AND SCIENTIFIC ACTIVITY OF THE DEPARTMENT OF CROP PRODUCTION BILA TSERKVA NATIONAL AGRARIAN UNIVERSITY

The article highlights a brief history of the scientific activity, establishment, and development of the Department of “Crop Production and Digital Technologies in Agronomy.” It presents the key milestones in the department’s evolution and the leadership that has headed it over the 105 years since its foundation.

Key words: Department of Crop Production, Bila Tserkva Gymnasium, Agricultural College, Department staff, scientific publications.

Свій початок кафедра рослинництва бере з одного з підрозділів Білоцерківської гімназії середини XVIII століття, який значну роботу проводив з узагальнення технології вирощування культурних рослин на Білоцерківщині. Основним напрямком роботи кафедри було вивчення зернових злаків, а саме ботанічного складу місцевих селекційних сортів озимої та ярої пшениці, ячменю в околицях Білої Церкви, Білоцерківському, Велико-Половецькому та Узинському районах. Крім того значне місце в тематиці досліджень займали питання агротехніки технічних культур.

Після захвату влади більшовиками молодій державі гостро стали потрібні фахівці в галузі сільського господарства. 1920 році створено навчальний рослинницький кабінет, який розпочав роботу з в складі Білоцерківського технікуму хліборобства. Пізніше на його базі створено кафедру рослинництва яку очолював до 1937 року Олександр Зиновійович Ахрімович. За його керівництвом велись роботи з вивчення хімізму окремих сортів озимої пшениці та залежність від нього хлібопекарських якостей зерна [1, 2].

У період із жовтня 1938 до вересня 1941 року та з червня 1944 до вересня 1947 року кафедру рослинництва очолював Олексій Антонович Іванов.

Із 1948 року кафедру рослинництва очолив доктор сільськогосподарських наук, професор Василь Іванович Пальчевський. За його каденції підготовлено два доктори та п’ятнадцять кандидатів наук, які в подальшому стали основним ядром кафедри рослинництва. Після переходу професора В.І. Пальчевського на роботу в іншу установу в 1969 році, обов’язки завідувача кафедри тимчасово виконував ректор інституту, професор Микола Степанович Паламар [3].

Колектив кафедри 1960-1965 років мав у своєму складі більше 25 науково-педагогічних працівників, аспірантів, лаборантів.

Із листопада 1971 до грудня 1981 року кафедру рослинництва очолював професор, доктор с.-г. наук Юрій Якимович Шанський.

Із 1983 до 2011 року кафедру рослинництва очолював кандидат с.-г. наук, доцент, Заслужений працівник сільського господарства України, відмінник аграрної освіти і науки України, почесний професор БНАУ Ткачук Василь Микитович. Було започатковано тематику кафедри, присвячену розробці інтенсивних технологій вирощування сільськогосподарських культур на основі вітчизняних, зарубіжних і сортів власної селекції озимої та ярої пшениці, ячменю, сої, озимого ріпаку, кукурудзи, гречки, гірчиці, конюшини, люцерни та сумішей їх зі злаковими компонентами.

У зв'язку із запитом сільськогосподарського виробництва у 90-х роках минулого століття виникла необхідність підготовки висококваліфікованих фахівців в галузі буряківництва. Саме тому в 1993 році був відібраний штат науково-педагогічних працівників зі складу кафедри рослинництва і створена кафедра буряківництва, яку очолив доктор с.-г. наук, професор Іван Васильович Глеваський. [4]

У 2007 році кафедру буряківництва було об'єднано з кафедрою рослинництва.

Із 2011 до 2014 року кафедру рослинництва очолював Заслужений працівник сільського господарства України, кандидат с.-г. наук, доцент, Валерій Семенович Хахула.

Із 1 лютого 2014 року в результаті об'єднання кафедр рослинництва та захисту рослин на агробіотехнологічному факультеті було створено нову структурну одиницю – кафедру технологій у рослинництві та захисту рослин, яку очолив кандидат с.-г. наук, доцент Микола Борисович Грабовський.

3 листопада 2022 року кафедру технологій в рослинництві та захисту рослин очолив кандидат с.-г. наук, доцент Панченко Тарас Валентинович.

З 1-го липня 2025 року, в зв'язку з впровадженням у науково-дослідну роботу та навчальний процес напрямку цифровізації з використанням агродронів, кафедра перейменована на кафедру рослинництва та цифрових технологій в агрономії.

Сьогодні колектив кафедри нараховує у своєму складі 18 науково-педагогічних працівників (з яких 3 доктори с.-г. наук: Грабовський М.Б., Вахній С.П., Правдива Л.А., 11 доцентів, 10 кандидатів с.-г. наук, 4 доктори філософії) і 2 лаборанти. Крім того на кафедрі навчаються, займаючись науково-дослідною роботою 8 аспірантів.

За останні 10 років співробітниками кафедри захищено 3 докторські дисертації та 6 дисертацій докторів філософії, семеро з них залишаються працювати на кафедрі. За цей період опубліковано понад 30 статей Scopus та Web of Science, 89 статей у фахових виданнях, отримано 12 патентів на винаходи, опубліковано у співавторстві 13 посібників та підручників.

Свою діяльність колектив кафедри спрямовує на подальше поліпшення навчальної, методичної, наукової роботи та оснащення навчального процесу сучасними технологіями, для підготовки висококваліфікованих, конкурентоздатних фахівців для аграрного сектору України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агрономічному факультету – 90. Історія і сучасність (1920-2010) / А.С. Даниленко, Л.А. Козак, О.С. Городецький та ін. – Біла Церква, 2010. – 186 с.
2. 100-річчя кафедри рослинництва. Від витоків до сьогодення (1920-2020) / В.С. Хахула, О.С. Городецький, Л.А. Козак та ін. За загальною ред. О.С. Городецького. – Біла Церква, 2020. – 52 с.
3. 100-річчя агробіотехнологічного факультету. Від витоків до сьогодення (1920-2020) / А.С. Даниленко, В.С. Хахула, О.С. Городецький та ін. За загальною ред. О.С. Городецького. – Біла Церква, 2020. – 84 с.
4. Білоцерківський національний аграрний університет - від витоків до сьогодення / за ред. Акад. НААНУ В.М. Власенка. – Біла Церква: БНАУ, 2011.- 320 с.

ЗМІСТ

Панель № 1

ВНЕСОК ВІДОМИХ НАУКОВЦІВ У РОЗВИТОК АГРАРНОЇ НАУКИ

Шемігон О.І., Вихор М.В. Нарис до історії білоцерківського національного аграрного університету: Амосов Олег Юрійович.....	5
Ордіна Л.Л. Науковий внесок Леоніда Шеремета у питання дослідження українського менталітету.....	7
Цехмістренко С.І. Олексій Іванович Кононський як фундатор біохімічної науки, педагог та громадський діяч.....	9
Примак І.Д., Карпук Л.М., Павліченко А.А., Філіпова Л.М., Войтовик М.В., Тітаренко О.С. Глеваський Іван Васильович великий знавець буряківничої галузі, засновник першої в Україні кафедри буряківництва (до 90 річчя з дня народження професора І.В. Глеваського).....	11
Примак І.Д., Карпук Л.М., Єзерковська Л.В., Караульна В.М., Філіпова Л.М., Павліченко А.А., Тітаренко О.С. Внесок Івана Полікарповича Котоврасова в розвиток аграрної науки.....	13
Пахомова А.О. Фундамент аграрної реформи: правова спадщина академіка Сальмана І.Ю.....	14
Панченко Т.В., Городецький О.С. Історія становлення та наукова діяльність кафедри рослинництва Білоцерківського НАУ.....	16
Лозінський М.В., Філіцька О.О. Кафедра генетики, селекції і насінництва сільськогосподарських культур Білоцерківського НАУ: минуле і сучасне.....	18
Бабенко О.І., Ставецька Р.В. Біографія та творчий доробок видатного вченого-селекціонера Рудика Івана Адамовича (1951-2014).....	22
Korotka I. Serhiy Vinogradsky – founder of soil microbiology.....	24
Вихор М.В., Шемігон О.І. В.І. Губенко – відомий вчений, економіст-аграрник.....	25
Пасічник Н.С. Внесок жінок-вчених Білоцерківського національного аграрного університету у розвиток аграрної науки.....	27
Степанчук Л.О. Внесок відомих науковців у розвиток аграрної науки: перспективи удосконалення технології молочних консервів в умовах сьогодення.....	29
Рубленко С.В., Авраменко Н.В., Козій Н.В. Науково-педагогічна діяльність професора Хоменко Віри Семенівни.....	30
Синчак В.П. Постать академіка М. Я. Дем'яненка та його внесок у підготовку фінансистів-аграрників.....	31
Власенко С.А., Івасенко Б.П. Наукова спадщина професора Г.Г. Харути.....	33
Рубленко М.В., Ільніцький М.Г. Внесок академіка Власенка В.М. у розвиток ветеринарної медицини і білоцерківської школи ветеринарних хірургів.....	35
Варченко О.М. Еволюція економічної думки: спадщина академіка А.С. Даниленка в Білоцерківському національному аграрному університеті.....	37
Вовкотруб Н.В., Сахнюк В.В., Тишківський М.Я., Чуб О.В., Мельник А.Ю., Піддубняк О.В., Харченко А.В., Саморай М.М., Білик Б.П., Грицай В.В., Гоцуляк М.М. Академік Володимир Іванович Левченко: життєвий і науковий шлях.....	41
Ланчуковська О.А. Внесок відомих науковців у розвиток ґрунтознавства та гербології.....	45
Ільніцький М.Г., Новак В.П., Бевз О.С., Сокольський В.П., Дудка В.Б. Слово про вчителя. До 120 – річчя від дня народження доктора біологічних наук, професора П.О. Ковальського.....	46
Ярмола О. В., Велика К. І. Білоцерківські трирічні педагогічні курси імені Бориса Грінченка на початку 1920-х років.....	47